

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

11.02.2026 № 243

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
01 квітня 2026 року
за № 436/45830

**Про затвердження Типових правил доступу і
перебування учасників освітнього процесу та інших осіб
на території та в приміщеннях закладу загальної
середньої освіти**

На виконання частини четвертої статті 41⁻¹ Закону України «Про повну загальну середню освіту», підпункту 2 пункту 2 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо запровадження заходів безпеки в закладах загальної середньої освіти», відповідно до пункту 8 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Типові правила доступу і перебування учасників освітнього процесу та інших осіб на території та в приміщеннях закладу загальної середньої освіти, що додаються.

2. Директорату шкільної освіти (Кільдерова Інна) подати цей наказ на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України в установленому порядку.

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на Кузьмичову Надію.

Міністр

Оксен ЛІСОВИЙ

ПОГОДЖЕНО: Уповноважений Верховної
Ради України з прав людини
Керівник Служби освітнього омбудсмана
В.о. Голови Державної регуляторної служби
України
Міністр внутрішніх справ України
Голова Національної поліції України

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ
Юлія МИЦИШЕНА
Олександр
КРАСНОЛУЦЬКИЙ
Ігор КЛИМЕНКО
Іван ВИГІВСЬКИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Наказ Міністерства освіти
і науки України
11 лютого 2026 року № 243**

**Зареєстровано в
Міністерстві
юстиції України
01 квітня 2026 року
за № 436/45830**

**Типові правила
доступу і перебування учасників освітнього процесу та інших
осіб на території та в приміщеннях закладу загальної середньої
освіти**

I. Загальні положення

1. Ці Типові правила визначають порядок доступу учасників освітнього процесу та інших осіб на територію та в приміщення закладу загальної середньої освіти з метою забезпечення безпечного перебування учасників освітнього процесу.

2. У цих Типових правилах терміни вживаються в таких значеннях:

відповідальна особа — особа, яка здійснює пропуск осіб на територію і в приміщення закладу освіти, якою може бути працівник закладу освіти, у посадових обов'язках якого визначено забезпечення пропуску осіб на територію та в приміщення закладу освіти, або працівник суб'єкта охоронної діяльності (органів поліції охорони), з якими укладено відповідний договір чи служби освітньої безпеки;

заклад освіти — заклад загальної середньої освіти чи його філія, яка забезпечує здобуття повної загальної середньої освіти на рівні початкової та/або базової середньої освіти (далі — Правила закладу освіти);

зона очікування — приміщення закладу освіти чи його частина, визначена правилами доступу і перебування учасників освітнього процесу та інших осіб на території та в приміщеннях закладу загальної середньої освіти, як територія, де перебувають батьки, інші законні представники дитини, відвідувачі закладу освіти в очікуванні завершення навчальних занять, дітей, педагогічних чи інших працівників, яких вони мають намір відвідати;

умови пропуску — умови, згідно з якими здійснюється пропуск учасників освітнього процесу та інших осіб на територію та у приміщення закладу освіти;

позанавчальний час — час, в який у закладі освіти не проводяться навчальні, інші заняття, передбачені освітньою програмою закладу освіти (період канікул, вихідні, неробочі та святкові дні, частина доби до початку та після завершення навчальних занять);

територія закладу освіти — земельна ділянка, що прилягає до приміщень закладу освіти, огорожена (визначено межі на місцевості) відповідно до

вимог законодавства, яка використовується закладом освіти для організації (забезпечення) освітнього процесу.

Інші терміни вживаються у значеннях, визначених Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Кодексом цивільного захисту України, іншими законодавчими актами.

3. Дотримання умов пропуску у закладі освіти забезпечується відповідальними особами.

4. Контроль за дотриманням умов пропуску забезпечує керівник закладу освіти або уповноважена ним особа.

5. Під час здійснення своїх повноважень щодо забезпечення дотримання умов пропуску на територію та в приміщення закладу освіти відповідальна особа керується Конституцією України, законами України, актами Президента України та Кабінету Міністрів України, іншими нормативно-правовими актами у сфері загальної середньої освіти, цими Типовими правилами та Правилами закладу освіти.

6. Пропуск учасників освітнього процесу та інших осіб на територію та в приміщення закладу освіти не може поєднуватися з діями, які завдають фізичних або моральних страждань особам унаслідок фізичного чи психологічного впливу або жорстокому, нелюдському чи такому, що принижує їх гідність, честь, поведженню.

7. У разі обладнання входу в приміщення закладу освіти пунктами пропуску з турнікетом (з автоматичною системою контролю та управління доступом), стаціонарним металодетектором арочного типу або ручними металошукачами, призначеними для виявлення заборонених для проносу (провезення) речей та предметів, пропуск осіб здійснюється з використанням зазначених засобів відповідно до Порядку застосування заходів з охорони в закладі загальної середньої освіти на період дії правового режиму воєнного стану, затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 08 січня 2026 року № 28, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 09 січня 2026 року за № 35/45429.

8. У разі обладнання входу до приміщень закладу освіти пунктами пропуску на таких пунктах визначаються (облаштовуються) місця для залишення предметів і речовин, з якими заборонено перебувати на території та в приміщеннях закладу загальної середньої освіти, згідно з Переліком небезпечних предметів і речовин, з якими особам заборонено перебувати на території та в приміщеннях закладу загальної середньої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 14 січня 2026 року № 70.

9. Внесення матеріальних цінностей, обладнання, техніки на територію та до приміщень закладу освіти, а також винесення таких цінностей за межі відповідних приміщень та території здійснюється відповідно до Правил закладу освіти.

У таких місцях не можуть залишатися невідомі предмети та речовини, та такі, які є небезпечними і можуть становити загрозу учасникам освітнього процесу, іншим особам, які перебувають на території та в приміщеннях закладу освіти.

10. Заклад освіти на основі цих Типових правил розробляє Правила закладу освіти, які схвалюються загальними зборами (конференцією) колективу закладу освіти, погоджуються засновником і затверджуються керівником такого закладу, а також оприлюднюються відповідно до статті 30 Закону України «Про освіту».

Правила закладу освіти не повинні порушувати принципи рівності громадян, визначені статтею 24 Конституції України, зокрема призводити до надання учасникам освітнього процесу привілеїв чи обмежень за будь-якою ознакою, порушувати їхні права та/або законні інтереси, а також не можуть бути підставою для прийняття управлінських рішень, що не відповідають законодавству.

Не допускається у Правилах закладу освіти визначати умови чи вимоги, які передбачають дискримінацію за будь-якою ознакою — статі, раси, кольору шкіри, мови, релігії, політичних чи інших переконань, національного чи соціального походження, належності до національних меншин, майнового стану, народження, або за іншою ознакою (зовнішнім виглядом, одягом тощо).

Правила закладу освіти обов'язково розміщуються в приміщенні закладу освіти перед пунктом пропуску, на видному та доступному для відвідувачів місці.

II. Порядок доступу учасників освітнього процесу та інших осіб на територію та в приміщення закладу освіти

1. Пропуск на територію та в приміщення закладу освіти в робочі дні та години здійснюється з урахуванням режиму роботи закладу освіти.

Пропуск осіб, які не є учасниками освітнього процесу здійснюється за умови пред'явлення ними документа, який посвідчує особу.

У разі відсутності в особи документа, який посвідчує особу, відповідальна особа повідомляє про це керівника (заступника керівника) закладу освіти або уповноважену керівником особу, для вирішення питання щодо можливості пропуску такої особи на територію чи в приміщення закладу освіти.

2. Особливості пропуску учасників освітнього процесу та інших осіб на територію та в приміщення закладу освіти в позанавчальний час визначаються Правилами закладу освіти.

3. В робочий час керівник, заступники керівника, педагогічні та інші працівники закладу освіти а також особи, залучені до організації освітнього процесу пропускаються до приміщень та на територію закладу освіти без окремого розпорядження чи дозволу керівника чи уповноваженої ним особи.

Допуск таких осіб у позаробочий час та неробочий час здійснюється виключно з письмового дозволу керівника закладу освіти.

Інші особи, залучені до проведення певних видів робіт або заходів, у позанавчальний час пропускаються до відповідних приміщень згідно з письмовим розпорядженням керівника закладу освіти.

Батьки (інші законні представники) здобувачів освіти мають право відвідувати заклад освіти на умовах, визначених Правилами закладу освіти.

Відвідування здійснюється за узгодженням (письмове розпорядження, усне узгодження) з керівником, заступником керівника закладу освіти чи іншою уповноваженою ними особою.

Правилами закладу освіти не можуть бути обмежені права батьків, інших законних представників дітей на спілкування з дітьми, надання дітям необхідної допомоги, виконання ними батьківських обов'язків та реалізації батьківських прав, за умови невтручання їх в освітній процес.

4. Доступ і перебування на території та в приміщеннях закладу освіти осіб, які не є учасниками освітнього процесу, здійснюються з дозволу керівника такого закладу або уповноваженої ним особи.

Службові особи для реалізації ними визначених законом повноважень, пов'язаних із запобіганням, ліквідацією та усуненням наслідків надзвичайних ситуацій, усуненням загроз життю та здоров'ю учасників освітнього процесу, а також інші службові та посадові особи у випадках, визначених законом, не потребують отримання такого дозволу.

5. На територію та до приміщень закладу освіти з вогнепальною зброєю, пристроями для відстрілу патронів із гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії, балончиками, спорядженими речовиною сльозогінної (сльозоточивої чи дратівної) дії, та іншими спеціальними засобами тощо пропускаються виключно службові особи для реалізації ними визначених законом повноважень, пов'язаних усуненням загроз життю та здоров'ю учасників освітнього процесу, а також інші службові та посадові особи у випадках, визначених законом.

6. Бригади швидкої медичної допомоги, працівники аварійної, інженерно-технічної служб тощо пропускаються на територію та до приміщень закладу освіти за пред'явленням службових посвідчень або документів, що посвідчують особу.

У випадку виклику бригади швидкої медичної допомоги працівником закладу освіти, такий працівник після виклику швидкої допомоги невідкладно повідомляє про це відповідальну особу та керівника (заступника керівника) закладу освіти. У такому випадку відповідальна особа пропускає бригаду швидкої допомоги на територію (в приміщення) закладу освіти про що негайно повідомляє керівника (заступника керівника) закладу освіти.

7. У разі аварії, виходу з ладу технічних комунікацій відповідальна особа пропускає на територію та в приміщення закладу освіти працівників відповідних ремонтних служб, про що негайно повідомляє керівника закладу освіти, поліцейського служби освітньої безпеки, команду реагування закладу освіти.

8. Інформація щодо осіб, які пропускаються на територію та до приміщень закладу освіти, та не є його працівниками, чи іншими учасниками освітнього процесу заноситься відповідальними особами до журналу відвідувачів (додаток 1) (окрім випадків пожежі, вибуху та інших ситуацій,

що створюють загрозу життю і здоров'ю осіб, які перебувають у приміщенні та на території закладу освіти).

Ведення Журналу відвідувачів здійснюється з дотриманням вимог зокрема Закону України «Про захист персональних даних».

9. У разі виникнення ситуації, що становить загрозу життю та здоров'ю учасників освітнього процесу, блокування центрального входу, пожежі, вибуху, пожежі тощо вихід (евакуація) здійснюється через службові, запасні, аварійні виходи (входи) без застосування пункту пропуску та стаціонарних металодетекторів аранчного типу.

III. Порядок пропуску транспортних засобів на територію закладу освіти

1. В'їзд транспортних засобів на територію закладу освіти здійснюється виключно за дозволом керівника закладу освіти, у порядку, визначеному Правилами закладу освіти.

Інформація щодо в'їзду (виїзду) транспортних засобів (крім транспортних засобів учасників освітнього процесу, а також випадків пожежі, вибуху та інших ситуацій, що створюють загрозу життю і здоров'ю осіб, які перебувають приміщеннях закладу освіти) на територію (з території) закладу освіти, заноситься уповноваженими працівниками до Журналу в'їзду (виїзду) транспортних засобів на (з) територію (і) закладу освіти (додаток № 2).

2. Транспортні засоби, працівників закладу освіти можуть пропускатися та розміщуватися на території закладу освіти за письмовим розпорядженням керівника та за умови дотримання таких вимог:

наявності окремого заїзду, що виключає перетинання з місцями активного переміщення дітей по території закладу освіти;

наявності паркувального майданчика;

забезпечення вільного під'їзду до приміщень закладу освіти та пожежних гідрантів транспортних засобів екстрених служб.

3. На територію закладу освіти без дозволу керівника пропускаються:

службові транспортні засоби закладу освіти, юридичних осіб (транспортні засоби фізичних осіб), які залучені до організації освітнього процесу, забезпечення діяльності закладу освіти (за потреби та під контролем уповноважених керівником працівників закладу освіти);

транспортні засоби педагогічних працівників за списком, затвердженим керівником закладу освіти у випадках, визначених пунктом 2 цього розділу;

транспортні засоби медичних, екстрених, аварійних, інженерно-технічних та ремонтних служб тощо, які прибули за викликом, у супроводі й під контролем уповноважених працівників.

4. Вивезення сміття, будівельних відходів, доставка товарів, продуктів тощо здійснюються під наглядом відповідального працівника закладу освіти.

IV. Обмеження щодо пропуску осіб на територію та до приміщень закладу освіти

1. Забороняється пропуск на територію та до приміщень закладу освіти осіб:

з явними ознаками алкогольного, наркотичного або іншого сп'яніння;

з небезпечними предметами і речовинами, згідно з Переліком небезпечних предметів і речовин, з якими особам заборонено перебувати на території та в приміщеннях закладу загальної середньої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 14 січня 2026 року № 70;

з тваринами (крім собак-поводирів, яких використовують особи з інвалідністю).

2. Відповідальні особи не допускають на територію та до приміщень закладу освіти осіб, з явними ознаками алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння, передбаченими пунктами 3, 4 Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства охорони здоров'я України від 09 листопада 2015 року № 1452/735, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 11 листопада 2015 року за № 1413/27858.

У разі виявлення відповідальними особами ознак сп'яніння учасників освітнього процесу, про такий факт невідкладно повідомляється керівник закладу освіти.

У разі виявлення ознак сп'яніння у здобувачів освіти, відповідальна особа невідкладно інформує про таких осіб, класного керівника учня, та/або керівника закладу освіти для подальшого інформування батьків, органів Національної поліції.

Рішення про допуск таких здобувачів освіти до навчальних занять, позакласних заходів приймає керівник закладу освіти за результатами безпосереднього спілкування з такими здобувачами освіти, батьками або іншими законними представниками, огляду здобувачів освіти медичними працівниками (у разі його проведення).

За необхідності надання допомоги таким учням, педагогічними працівниками, керівником закладу освіти вживаються заходи для виклику необхідних служб.

У разі недопущення здобувача освіти до навчальних занять чи позакласних заходів, закладом освіти забезпечується перебування таких здобувачів у приміщенні закладу освіти під наглядом педагогічного працівника або офіцера служби освітньої безпеки до усунення виявлених ознак.

3. Особам, які допущені на територію та в приміщення закладу освіти, та які не залучені до освітнього процесу під час проведення навчальних занять, позакласних заходів забороняється:

втручатися в освітній процес, відволікати від проведення навчальних занять педагогічних працівників чи учнів;

шуміти, голосно розмовляти чи заважати у будь-який інший спосіб проведенню навчальних занять, позакласних заходів;

заходити до навчальних та інших приміщень без дозволу керівника закладу освіти, педагогічного працівника, який проводить навчальні заняття; самовільно пересуватися закладом освіти поза межами зони очікування.

4. У разі порушення особами, які перебувають на території чи у приміщеннях закладу освіти Правил закладу освіти, керівник закладу освіти або відповідальна особа може звернутися до органів Національної поліції України для усунення порушення та вжиття відповідних заходів реагування.

5. Тимчасово, у разі виникнення надзвичайної ситуації та/або запровадження карантину, з урахуванням установленого відповідного рівня епідемічної небезпеки в населеному пункті, де розміщується заклад освіти, за рішенням керівника закладу освіти чи засновника, може бути запроваджено тимчасові обмеження пропуску до приміщень закладу освіти.

Генеральний директор
директорату шкільної освіти

Інна КІЛЬДЕРОВА

Додаток 1
Типових правил доступу
і перебування учасників
освітнього процесу та інших осіб
на території та в приміщеннях
закладу загальної середньої освіти
(пункт 8 розділу II)

Журнал відвідувачів

Додаток 2
Типових правил доступу
і перебування учасників
освітнього процесу та інших осіб
на території та в приміщеннях
закладу загальної середньої освіти
(пункт 1 розділу III)

Журнал в'їзду (виїзду) транспортних засобів на (з) територію(-і)

Додаток 1

Типових правил доступу і перебування учасників
освітнього процесу та інших осіб
на території та в приміщеннях
закладу загальної середньої освіти
(пункт 8 розділу II)

Журнал

відвідувачів _____
(найменування закладу освіти)

Розпочато _____ 20__ року

Закінчено _____ 20__ року

№ з/п	Дата та час входу	Прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) (без скорочень)	Назва та номер документа, що посвідчує особу	Дата та час виходу	Мета відвідування, прізвище працівника закладу освіти, клас, кабінет тощо
1	2	3	4	5	6

Додаток 2
Типових правил доступу і перебування
учасників освітнього процесу та інших осіб
на території та в приміщеннях
закладу загальної середньої освіти
(пункт 1 розділу III)

Журнал
в'їзду (виїзду) транспортних засобів на (з) територію(-ї) _____
(найменування закладу освіти)

Розпочато _____ 20__ року

Закінчено _____ 20__ року

№ з/п	Дата та час заїзду	Модель та номерний знак транспортного засобу	Прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) водія	Назва та номер документа, що посвідчує особу	Дата та час виїзду
1	2	3	4	5	6